

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

De miseriis sæculi, à quibus per vitam religiosam sumus liberati. Cap. iij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Gen. 28.
16.17.

speciali cura, & priuatis quibusdā sanctarum actionum generibus adoratur, & colitur. Quis videns in sancta religione Angelos ascendentes; & descendentes id est, viros perfectos, iam contemplationem sitientes, iam ad actionem properantes, non clamet cum sancto Patriarcha Iacobi: Verè Dominus est in loco isto, quàm terribilis est locus iste, non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli: [In hanc itaque domum, in hanc aulam, nos Dominus verè pius, & benignus adduxit, in qua fletibus, & lacrymis curauit agros, virtutibus tamquam indumentis vestiuit nudos, donis & charismatibus, tamquam gemmis pretiosis ditauit pauperes, Sacramentorum frequentia cibauit famelicos, cælestibus consolationibus refocillauit sicibundos; lumine diuinitus indito illuminauit cæcos; voce grandi inspirationum suarum, excitauit surdos; subsidiis diuinæ gratiæ roborauit debiles, & mutans corda nostra, & mores pristinos tollens, nouosque & spirituales inducens; viles & fugitiuos seruos extulit, & adoptauit in filios. Impleturque spiritualiter illud Osee: Et erit in loco, vbi dicitur eis: Non populus meus vos, dicitur eis: Filij Dei viuētis.] Nam peccatis irretiti, & iniquitatibus maculati, & serui Diaboli effecti eramus: non populus Dei; nunc autem liberati à peccato, serui autem facti Deo, ab illo statim filiorum accepimus, & nomen hoc honorabile filij supra omne meritum adepti sumus.

Osee. 10.

Ad Rom.
6.22.

Nec tamen in hoc beneficio finite sunt misericordia Dei, sed animas nostras in charissimas spōsas admittit, ex quibus, non vnum, aut duos, sed innumerabiles filios generat, omnes scilicet illos, qui, aut nostro exemplo, aut doctrina conuersi virtutem colunt, vitia derelinquunt: Hæc omnia leuiter tantum exposita, & latius in sequentibus explicanda, religiosi à Domino beneficia recipiunt, & ab his miseriis, quæ diximus, liberantur. Quid mirum si tantorum bonorum commemoratione excitati, & tantorum beneficiorum pondere pressi, Deo famulari cupiant, cuius gratia tam ineffabilibus bonis donati sunt? Ista ergo mala sæculi, quæ euasimus, & hæc bona religiosæ vitæ, quæ possidemus, sunt in hac prima huius operis tractatione prælibada, vt his tamquam firmis ac solidis lapidibus fundamentum nostri operis faciamus, & tantis impediis à Domino factis in vsum nostrum, diligenti meditatione perpenſis, ad vitam spiritualem, quam colendam in ingressu religionis suscepimus, & ad eius perfectionem animemur.

Hieronymus
Platus lib. 1.
de bono
status religiosi.

Et quidem hoc argumentum charissimus frater noster Hieronymus Platus (quem non ex facie, sed ex virtute cognouimus) paucis abhinc annis, non solum deuotè, sed copiosè satis, & luculenter tribus editis libris disputauit. Nec tamen ob id putamus nos actum agere, si eandem materiam, non ex professo, sed leuiter tangendam, suscipiamus, prout ad finem nostræ tractationis necessarium esse cognouimus. Nam si Augustinus Ioannè, & Dauidicos psalmos exposuit; si Gregorius sancti Iob profunditates enodauit: si Ambrosius opera creationis, & mysteria Luca detexit; si Hieronymus Prophetas, tam maiores, quàm minores explicuit: si Chryostomus Pauli Epistolæ est supra captum humanum interpretatus; si alij Sæcti Patres, alia vtriusque Testamenti volumina, Deo inspirante, declarauerunt; non propterea inutilis est labor illorū parum, qui illos sequuti in idem studium, ac operam incubuerunt. Quia à prioribus omnia addiderunt, obscura exposuerunt, diffusa contraxerunt, minus certa probabiliora reddiderunt, & alia methodo rem eandem inculcantes ingenijs rudioribus laborauerunt. Ita & nos, si argu-

mentum ab alio expositum tractaremus, non ob id studium nostrum inutile esset, aut infructuosum, si quædam addentes, & alia aliter exponentes, & veluti ex eadē materia, ex eisdem scilicet lignis, & lapidibus aliam domum fabricantes, nouum opus cuderemus, vt in laudem status religiosi posteris elaboratum relinquamus. Præsertim cum præsumptione non careat velle omnino noua in lucem emittere, cum scriptum sit: Nihil sub sole nouum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens est, iam enim præcessit in sæculis, quæ fuerunt ante nos.]

Eccles. 1.
10.

Nec debuimus ea silentio præterire, quæ dispoſueramus antequam libri isti de bono statu religiosi in nostras manus venirent, vt essent huius nostri laboris exordium. Sed re vera longe aliud est nostri operis institutum, quàm illius nostri fratris dilecti, quem non solum magno amore profequimur, verum etiam ob indicium suæ excellentis virtutis, atque de rebus spiritualibus sapientiæ, magna reuerentia suspicimus. Ille enim de bono religiosæ vitæ ex professo disputauit, nos in exordio huius longissimi operis, eiusdem vitæ dona tamquam fundamenta, locamus, ne in lubrico ac instabili loco, tanti operis moles assurgat. Ille omnia nostri status bona enucleare voluit; nos ea sola, quæ scopo operis nostri sunt necessaria enotare curamus. Ille in hoc totus positus fuit, vt vitam religiosam laudaret, & non tamquam verbosus Rhetor, sed vt rerum spiritualium valdè peritus, extolleret: nos huius vitæ præstantiam tractamus, vt quanta sit in nobis obligatio, contemnendi mundum, & sanctam perfectionem amplectendi, commemoremus. Ille tandem, vt magnus vir nullis adminiculis, sed proprio Marte (vt aiunt) suum opus digessit, nos, vt pusilli, & rudes, alterius dictis nitimur, alterius sapientiâ sustentamur. Volumus enim in hac tractatione sanctum Ezechielem Prophetam, ducem, & antesignanum nobis proponere, qui in sui vaticinij capite decimo sexto, sub typo Hierosolymæ, mala sæculi, & bona status religiosi elegantissimè videtur adumbrare. Eius ergo verba in priori parte illius capituli scripta tropologicè interpretabimur, obnixè Dominum deprecantes, vt sicut illa, quæ exposituri sumus, nobis optimè congruant, ita quæ inexplicata reliquimus ab eo loco. Et habens fiduciam in pulchritudine tua, fornicata es in nomine tuo:] & reliqua, quæ sequuntur minimè nobis conueniant. Quod sine dubio consequemur, si viam virtutis, ac perfectionis semitas coluerimus: sin minus, sicut Deum sentiemus in primis verbis, quæ exponimus, suorum beneficiorū commemoratorem, & nostri status laudatorem, ita in sequentibus, quæ reliquimus, habebimus cum nostra inertie acrem obiurgatorem. Sed iam ad opus nos accingamus.

Ecc. 16.
15.

De miseris sæculi, à quibus per vitam
religiosam sumus liberati.

CAPIT III.

IEROSOLYMAM illam terrestrem typum fuisse non solum Ecclesiæ, quæ in cælis triumphat, & in terris militat, sed etiam animæ nostræ ad vitam spiritualem vocatæ, nemo est, qui ambigat. Hoc vtriusque fœderis pagina, hoc & sanctorum Patrum testatur auctoritas. Anima enim iusta est illa spiritualis Hierosolyma, ad cuius cor præcipit dominus, vt loquamur, & aduocemus eam: quoniã completa est malitia eius, & dimissa est iniquitas illius.] Et illa, de qua alio loco scriptum est:

Isa. 40.
2.

Zach. 12. 3.

Luce. 19. 42.

Orige. lib. in Exach.

Hier. lib. 2. in Zach. char. c. 8.

Cyri. lib. 1. in Isai. ora. 1. ad c. 1. in iud. Et de reliquitur filia Sion.

Isai. 52. 1. Ps. 86. 3.

Ps. 47. 9.

Matth. 5. 35.

Ps. 107. 11.

Treno. 2. 15.

Isa. 26. 1.

Ezech. 16. 3.

In die illa ponam Hierusalem lapidem oneris cunctis populis, omnes, qui leuabunt eum, concisione lacerabuntur. Quoniam demones suas vites in huius anime persequutione ostentantes, & ea tamquam lapidem ad ludam expositum iactantes inaniter, fatigantur, quia Dominus refugium in tribulatione eam tuetur, atque defendit. Anima vero peccatrix est illa eadem ciuitas, quam videns Dominus fleuit super illam, dicens, quia si cognouisses & tu, & quidem in hac die tua quae ad pacem tibi. Digna quidem, quam luceant vniuersi, siquidem Dominus ipse maiestatis super eius calamitatem dignatus est flere. Digna cuius omnes misereantur, quandoquidem tam caeca est, ut tempus sibi datum ad pacem & felicitatem assequendam, ignoret.

Has duas animas, iustam & peccatricem, praefignasse Hierosolymam, docet Origenes, in hunc modum scribens; Omnes, qui didicimus diuinas Scripturas, siue bene, siue male viuamus, Hierusalem sumus: si male viuimus illa Hierusalem, quae cruciatibus punitur, & sustinet quatuor vlciones, si bene, illa Hierusalem quae in Dei sinu requiescit. Et consentit Hieronymus, ita dicens: Caeterum nulli dubium est Sion, & Hierusalem speculam, & visionem pacis posse accipi animas fidelium, quibus cum peccauerint, iratus Dominus tradet eas captiuitati, ut quae Deum per bona prosperaque non senserant, per mala sentiant & aduersa. Cumque egerint penitentiam, reuertetur Dominus ad Sion, & habitabit in medio Hierusalem. Et in quibus antea regnabant vitiorum, peccatorumque medacia, postea Christus veritas commorabitur. Quin & Cyrillus sub nomine Sion, de eadem ciuitate loquens, sic ait, Sciendum praeterea, hominis animam derelinqui a Deo multifariam: nisi praescripta recte exequatur, & Domini oraculis ceruicis submittat, pietatisque fractus patriat. Etenim si quis nostrum ab initio probus fuerit, si nuncupatus filius, aut filia Dei, si etiam Sion, hoc est specula, extiterit, nimirum animo excelso, & mente purissima mytheria intuenste, ac considerante, si vero deinde, quae fas non est perpetrare, & sanctum Israelis exacerbare conspiciatur, ab illo deseretur, ac velut incustodita vinea prodetur Satanae, tradetur carnis affectibus, omnibus praecipis vacuus praerelictusque vitae instituenda, ac conseruationis decoribus, nudus omnibus onustus malis efficietur.

Anima igitur est illa Hierosolyma, quae visio geminae pacis interpretatur, quia in eius medio Christus pax nostra, nunc per fidem cognoscitur, & in futura vita per speciem videbitur. Haec est ciuitas sancta, ab auctore sanctitatis a peccatis emundata, ciuitas Dei summi, ab eo qui omnium est creator & rector optime gubernata: ciuitas Domini virtutum, a rege militiae caelestis angelicis spiritibus ea custodientibus, tamquam militibus cincta: ciuitas regis magni, ab eo qui omnibus praestit in suum domicilium electa. Haec est ciuitas munita, quam Sanctorum auxilia & deprecationes muniunt: Vrbs perfecti decoris & gaudium vniuersae terrae: de cuius conuersatione omnes terrae viuientium habitatores, exultant. Tandem haec est filia Sion, quia eam supremam illa Sion ciuitas caelestis protegit, & dilectissimam filiam agnoscit.

Hanc ergo Hierosolymam putamus Dominum spiritualiter alloqui, cum Ezechiel ait: Haec dicit Dominus Hierusalem. Ac si diceret, verba, quae subiungam, Domini sunt, electae ciuitati suae, dilectae anime per aures spirituales insula. Quomodo autem anima attentent non audiat, quae Dominus creator, & fundator eius dignatur proprio ore docere, & ad eam

A eruendam digito Spiritus sancti conscribere? Serui humiliter iussa dominorum suorum aure percipiunt, filij patrum documenta magni pendunt, sponsae voces comparium suorum amater auscultant, quid ni attentent humiliter, & amanter audiat anima eius, quem Dominum veneratur, patrem intuetur, & dulcissimum sponsum amplectitur? Cuius verba, siue praeterita mala commemorent, siue praesentia bona referant, semper amorem sonant, misericordiam praedicant, & opera bona in grati animi significationem experunt.

B Dicebas, o anima, non ut illi antiqui Israelitae, qui animam mancipiorum conceperant: Non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur. Sed ut Samuel, qui Spiritu filiorum hauserat: Loquere, Domine, quia audit seruus tuus. Ecce iam loquitur Dominus tuus: Nam haec dicit Dominus Hierusalem. Audi loquentem mala tua, & bona tua. Audi proferentem miseras tuas, & miserationes suas. Audi quae ignominiosa ex Adamo primo parente iure haereditario recepit, & quae gloriosa ex secundo Adamo nostri generis restitauratore habuisti. Audi non Mosem populi ingratitude, & peccata, ac Dei beneficia tonantes, sed Dominum maiestatis, tuam ipsius calamitate, & sua erga te benignitatem praedicantem; quoniam haec dicit Dominus Hierusalem: Recense mala tua, ut te ipsam agnoscas, te ipsam cotemnas, & tepus in saeculo male expensum deplots: & refert bona tua, ut ea, attenta meditatione consideres, ut ea in summo pretio habeas, & de eorum felici possessione lateris.

C Comemorat simul bona, & mala, ut si in die malorum non immemor fuisti bonorum, & ideo ad ea possidenda venisti; in die bonorum memor quoque sis malorum, & iterum, aut corpore, aut corde non redeas ad ea quae prudenter effugisti. Commemorat simul bona, & mala, ut timore, & amore te ipsam induas, & pretiosa veste ex his duobus affectibus texta tuam nuditatem circundes. Bona simul & mala ob oculos ponit, ut haec iuxta tanta bona posita ferdiora appareant, & illa cum tantis malis collata, magis eluceant. Tandem mala saeculi, & bona religionis inculcat, ut illa quotidie magis odias, haec singulis momentis magis diligas, & ad vitam spiritualis amorem, quam tantorum beneficiorum cumulus instanter postulat, te ipsam accingas.

D Quid ergo dicit Dominus Hierusalem? Radix (inquit) tua, & generatio tua de terra Chanaan. Est ac si dixisset, Considera o homo, non iam dignitatem, sed vilitatem tuam, expede seridum quae patria te tulit, qui parentes te genuerunt, qua miseria educatus es, in quanta pericula, & calamitates proiectus, & inde incommoda saeculi, & pericula mundani status elicies. Radix tua & generatio tua de terra Chanaan. Haec est patria, haec natalis sedes, quae te aluit, infelix & miserum saeculum praefiguratum in terra Chanaan. Non es creatus o homo in caelo empyreo, ut angeli creati sunt, non es productus in loco deliciarum, ut primus patris nostri generis, qui a Deo ex limo terrae prope paradysum factus est, sed natus es in saeculo, in loco tribulorum & spinarum, in arce hostium, qui rebellant contra Deum, significata in terra Chanaan.

E Hoc enim nomen (ut Ambrosius interpretatur) idem est quod turatio, siue comorio. Quid autem est saeculum, nisi locus commotionis, fons inquietudinis, seminarij turbationis? Locus commotionis, vbi homo quasi flos egreditur, egressus autem non permanet, sed statim coteritur & fugit velut umbra, quae mox nullo sui vestigio derelicto abit, & euanescit, & nunquam in eodem statu permanet. Fons inquietudinis a quo tot carae manant, tot sollicitudines rerum

Exod. 20. 19. 1. Reg. 3. 9.

Ezech. 16. 3.

Amb. lib. de uoe & arca, c. 28. & 32.

Iob. 14. 2.

temporalium fluunt, tot imbecillitates, & corporis morbi procedunt, quæ animam cruciât, & pacatum esse non sinunt. Seminarium turbationis, nullus enim est amator mundi, qui aut desideris eorum, quæ nõ habet, aut timore amittendi, quæ habet, nõ perturbetur.

Quid est sæculum nisi vrbs iniquitatis, in qua regnat inuidia, & scilicet crudelitas, dominatur ambitio, imperat libido, & vitia vniuersa requiem inueniunt? Vt enim est apud Oseam: Non est veritas, & non est misericordia, & nõ est scientia Dei in terra. Maledictum, & mendacium, & homicidium, & furtum, & adulterium inundauerunt, & sanguis sanguinem tetigit.] dum quotidie homines peccata peccatis adiungunt, & nouis superuenientibus iniquitatibus, antiquas reddunt grauiores. Quis est sæculum, nisi rota quadam volubilis omnia mouens, vniuersa consumens & conterens, in qua nihil est quod stabile & constans perseveret? Quid miserabilis mundo (inquit Gregorius) cuius fructus ruina est? Ad hoc crescit vt cadat, ad hoc cadit, vt germinet. ad hoc germinat, vt quæcumque germinauerit cladibus consumat.] Hodie quemdam honoribus extollit, postera die ignominia, & insania deiecit. Iam opibus, ac rerum temporalium fortunis auget, statim verò penuria, ac miserabili mendicitate premit. Nunc amicorum & familiarum turbis circumdat, & in noctu oculi solitarii, & inglorium derelinquit.

Osee 4. 1.

2.

Greg. lib. 1. in Eua-
gel.

Iob. 29. 8.

Iob. 30. 1.

Aug. Sab-
bat. post do-
minicam,
quinquages.
ser. 2.

Ostendat hoc nobis in se ipso illud admirabile exemplum patientiæ Iob, cuius aspectum ita vniuersi suscipiebant, vt ad eius ingressum iuuenes absconderentur, & senes assurgentes starent, principes cessarent loqui, & vt aduenientis sententiam attentissime audirent, digitum superponebant ori suo. Loquente illo vocem suam cohibebant duces, & lingua eorum gutturi suo adhærebant.] Repetere tamen à tanta profperitate deturbatus est, & in sterquilinum deiectus: & ad mutationem status, aliorum opinio & existimatio mutatur. Nunc autem (inquit) deridet me iuniores tempore, quorum nõ dignabar patres ponere cum canibus gregis mei, quorum virtus manuum mihi erat pro nihilo, & vita ipsa putabantur indigni. In eorum canticum versus sum, & factus sum illis in prouerbiu.] Quid tandem est sæculum, nisi periculolum mare in quo passioem furit sæua tempestas, curatum, ac sollicitudinum fluctus strident, tentationum, & periculorum, tam animæ, quam corporis vnda demergunt, adeo, vt nullus ferè sit, qui omnino illæsus euadat: In quam sententiã optimè Augustinus. Plena sunt omnia periculis, plena laqueis, incitant cupiditates, insidiantur illecebræ, blandiuntur lucre, dâna deterrant. Amare sunt obloquendi lingua, nec semper veraciter sunt ora laudantium. Inde scilicet odium, hinc decipit mendax officiu, vt facilius sit vitare discordem, quã declinare fallacem. Hæc Augustinus, & optimè. Nullus enim secularis status est, qui nõ innumerabilibus periculis sit expositus, nullu negotiu, quod non sit mille laqueis circumdatum. Visa, immoderatas cupiditates augent, audita, cor ad malum emolliunt, & ad leges diuinas conculcandas alliciunt. Non est qui errantem corrigat, qui nutantem fulciat, qui ruentem detineat.

In hoc igitur sæculo, in hac Chanaanorum terra, nati sumus, in qua mali pariter, & boni miserias, & calamitates patimur, quia hæc patria nostra insipientia, & cæcitate plena, tam infidelis est, vt nec malis & peccatoribus suis amicis faueat, & tam iniqua, vt nec bonos laudet, nec iustos honoret, nec virtutibus defera, imò rideat, subannet, atque cõternat. Mali his bonis sensibilibus, quasi furtim perfruunt, & sicut illi filius prodigus, qui consumpsit substantiam suam viuendo luxuriose, nec porcorum siliquis, id est

obscænis voluptatibus faciatur. In vltionem autem delictorum suorum tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam, vt contumeliis afficiant corpora sua in semetipsis. Et tandem post paululum, quos mundus fatigatos in via iniquitatis tenuit, quos Demon tanquam vilissima mancipia tractauit, quos Deus tanquam hostes propriæ cõscientiæ increpationibus afflixit, perpetuus gehennæ cruciatus absorbet.

Vidi eos (inquit sanctus Iob) qui operantur iniquitatem, & seminant dolores, & metunt, eos flante Deo, perisse, & spiritu iræ eius esse consuptos.] Boni autem, & qui pie volunt viuere in Christo, quas persecutiones nõ patiuntur? Isti sunt, qui circumeuertunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, in solitudinibus errantes, & in montibus, & in speluncis, & in cauernis terræ.] Isti sunt, qui ex co, quod non sunt de mudo, propterea odit eos mudo. Isti sunt, quos mundani conculcant, & pretereunt, eorumque bona, si quæ habent ad subleuandã necessitatem, diripiunt. Nam (vt inquit Isaias) Qui recessit à malo, prædæ patuit.] Qualis igitur est patria, quæ omnes suos ciues affligit? Qualis illa, quæ nec amicis, nec inimicis pepercit? Qualis illa, quæ omnes ex nudos, & inglorios exculsit? Verè terra Chanaã, quæ deuorat habitatores suos. O igitur nequã sæculum, quàm insipiens est, qui te amat, quã temerarius, qui te nõ horret, quàm sui oblitus, qui tuos laqueos non fugit, quàm inuerecudus, qui inter tot mendacia, simulationes & vitia se natum, atque educatũ esse nõ erubescit! O munde immunde, vt Beatus Augustinus hunc locum perficiat, qui homines illaqueare nõ desinit, quiescere non permittit, rapere omnes appetit, occidere omnes quatit; Vã qui tibi credit; Beatus qui tibi resistit; sed beator, qui à te illæsus recedit. O munde proditor, bona cuncta promittis, sed cuncta mala proferis; promittis vitam, sed donas mortem; promittis gaudium, sed largiris mærorẽ, promittis quietem, sed ecce turbatio, promittis florem, sed citò vane scit; promittis stare, sed citò recedis. Non ergo es diligendus, quoniam omnino transis, & concupiscentia tua, vel vt fumus euanescit.] Sapietèr ergo faciunt, qui istam terram sanè miserem deserunt, qui à patria ista proditrice suorum ciuiũ aufugiunt, & aliam ciuitatem fideliozem, scilicet sanctam religionem in matrem eligunt, cuius est omnes suos à prædictis malis terræ Chanaã liberare, & veris diuitiis, solidis honoribus, ac purissimis voluptatibus prosequi, & ad illam ciuitatem viuentium, quæ in calis est, meritum diuites, & virtutibus abundantes, destinare.

Rom. 1.
14.

Iob. 4. 8.

Hebr. 11.
37.

Ioan. 5.
20.

Isaiã 59.
15.

Numer.
13. 33.

Aug. ser.
31. ad
frat. in
erem.

De cecitate eorum, qui in seculo nos erudiebant.

C A P V T I V.

Hæc patria inconstans, & mutabilis nos tulit; hæc misera terra nos infelices aluit, atque edicauit. Sed quia nulla est ciuitas adeo vilis, & abiecta, quam nõ incolat primarius aliquis vir, qui principatum gerens, si velut caput reipublicæ, & dominus aliorum, ne putes, o homo, hæc tibi felicitatem in sæculo: in patria scilicet infideli contigit, parentesque nobiles, & illustres te fuisse sortitum, audi quod sequitur. Pater tuus Amorrhæus, & mater tua Chetæa.] Patres quidem nostri sunt, non tantum, qui corporaliter generant, sed etiam, qui spiritualiter procreant, qui mores in nos, consuetudinesque, aut bonas, aut deprauatas transfundunt. Quod si non ita esset, non dixisset